

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tas-17 ta' Mejju, 2006

Citazzjoni Numru. 72/1982/1

Joe Scerri .

VS

Peter Sciberras .

Il-Qorti ,

Rat iċ-ċitazzjoni li permezz tagħha l-attur, wara li ppremetta :

Illi l-attur fuq inkarigu tal-konvenut kien akkwistalu makna Leyland u diversi spare parts għaliha, liema makna ġiet mill-attur trasportata mill-Ingilterra għal Malta .

Illi l-attur ħallas għan-nom tal-konvenut id-dazju fuq din il-makna, kif ukoll l-imsemmija spare parts b'tali mod li illum l-attur għandu jieħu mingħand il-konvenut is-somma ta' mija u sebgħa u ħamsin lira maltija u ħamsin centeżmu

Kopja Informali ta' Sentenza

(Lm167.50c0) skond ma jidher mill-kont hawn anness u markat Dok "A" .

Illi l-attur ukoll dam tlett ijiem idur mal-konvenut l-Ingilterra sabiex dan ikun jista' jsib u jixtri 'l fuq imsemmija makna, u cioe' telescopic crane u ta' dan ix-xogħol l-attur baqa' ma ġiex kumpensat mill-konvenut .

Illi għalkemm interpellat diversi drabi mill-attur il-konvenut baqa' ma ħallasx .

Talab lill-konvenut jgħid għaliex m'għandhiex din il-Qorti :

1. Iħallas lill-attur l-ammont ta' mija u sebgħa u sittin lira maltija u ħamsin centeżmu (Lm167.50c0) skond il-kont hawn esebit u markat Dok "A" ,

2. Jiġi likwidat il-kumpens dovut lill-attur talli dan għal tlett ijiem akkompanja lill-konvenut l-Ingilterra sabiex dan ikun jista' jsib u jixtri Telescopic crane .

3. Jiġi l-attur ikkundannat iħallas l-ammont ta' flus hekk likwidat skond it-tieni talba .

Bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-ittra uffiċjali tad-9 ta' Awissu 1982, u l-ittra bonarja tal-25 ta' lulju 1982, kollha kontra l-konvenut li jibqa' minn issa mħarrek għas-subizzjoni .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-attur debitament maħlufa minnu .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut li eċċepixxa illi :

1. Illi d-domandi attriċi huma infondati fid-dritt u fil-fatt billi l-konvenut ma għandu jagħti xejn lill-attur anzi huwa l-attur li għandu jagħti lill-konvenut kif ser jirrizulta dettaljatament fil-kors tal-kawża .

2. Salvi eċċezzjonijiet oħra fid-dritt u fil-fatt .

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-istess konvenut maħlufa minnu.

Rat il-kontro-ċitazzjoni tal-konvenut li permezz tagħha, wara li ppremeta illi :

1. Illi l-konvenut irid jipprevalixxi ruħu miċ-ċitazzjoni tal-attur jippreżenta l-kontro-ċitazzjoni tiegħu .
2. Illi l-attur qed iżomm għandu sitt tyres sekond hand proprjeta' tal-konvenut tal-valur ta' mija u tmenin lira maltin (Lm180), mixtrija mill-konvenut fl-okkażjoni tan-negozju fl-Ingilterra imsemmi fiċ-ċitazzjoni .
3. Illi l-attur huwa tenut li jirrestitwixxi ossija jirrifondi lill-konvenut is-somma ta' mija u disgħin lira maltin (Lm690) li l-konvenut ħallas għan-nom u fl-interess tal-attur għall-container wara li jinqata' l-kumpens dovut mill-konvenut lill-attur għal gar fl-interess container ta' jackhammer u magna Leyland .

Talab lill-attur jgħid għaliex :

1. m'għandux jiġi kkundannat minn din il-Qorti li fi żmien qasir u perentorju li jiġi lillu prefiss jirrestitwixxi lill-konvenut Peter Sciberras is-sitt tyres imsemmija jew iħallas lil Sciberras il-valur tagħhom ta' mija u tmenin lira maltin (Lm180) kif ukoll jirrestitwixxi ossija jirrifondi lill-konvenut Sciberras is-somma ta' sitt mija u disgħin lira maltin (Lm690) dovuta kif fuq ingħad.

Bl-ispejjeż

Bl-ingunzjoni lill-konvenut sabiex jidher personalment għas-subizzjoni (attur Joe Scerri) .

Bl-imgħax legali minn notifika sal-ħlas effettiv .

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet ta' l-attur għal din il-kontro-talba, li permezz tagħha eċċepixxa illi :

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Preliminarjament illi t-talba tal-konvenut kontenuta fil-kontro-ċitazzjoni m'hijiex konnessa mat-talbiet attriċi u speċjalment it-talba rigward ir-restituzzjoni tat-tyres, għalhekk għandha tiġi respinta .

2. Illi fil-mertu u mingħajr preġudizzju għall-premess it-talba tal-konvenut għar-restituzzjoni ta' sitt tyres hija nfondata, għaliex mhux tassew li l-konvenut ikkonsenja sitt (6) tyres lill-attur jew li l-attur għandu xi sitt (6) tyres tal-konvenut .

3. Illi mhux tassew li hu dovut mill-attur is-somma ta' sitt mija u disgħin lira maltija (Lm690) għall-container imsemmi fil-kontro-ċitazzjoni peress illi skond il-ftehim eżistenti bejn il-partijiet l-ispejjeż tat-trasport tal-makkinarju fil-container kellu jkun a karigu tal-konvenut Peter Sciberras .

Salvi eċċezzjonijiet oħrajn fid-dritt u fil-fatt .

Rat id-dikjarazzjoni tal-fatti ta' l-istess attur annessa ma' din in-nota ta' l-eċċezzjonijiet ikkonfermata bil-ġurament tiegħu .

Rat is-sentenza tagħha *in parte* tal-15 ta' Marzu 1984 .

Rat id-digriet tagħha tat-22 ta' Novembru 1984 fejn innominat lill-avukat Dr. Franz Refalo bħala perit legali sabiex jiġbor il-provi li kien baqa' f'din il-kawża .

Rat id-digriet tagħha ta' l-14 ta' Novembru 1989 fejn issostitwiet lil Dr. Franz Refalo bl-avukat Dottor Michael Grech fl-istess inkarigu .

Rat id-digriet tagħha tas-16 ta' Novembru 2004 fejn irrevokat l-inkarigu tal-perit legali u ordnat lill-Assistent Ġudizzjarju tagħha sabiex jiġbor hu l-provi li kien baqa' .

Rat il-verbal tagħha tas-7 ta' Dicembru 2005 fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza .

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża, inklużi l-verbali tax-xhieda mismugħa u d-dokumenti esebiti .

Ikkunsidrat :

Illi permezz ta' din il-kawża l-kontendenti qegħdin jitolbu mingħand xulxin diversi fhasijiet in konnessjoni ma' negozju li kien sar bejniethom sabiex inġieb xi makkinarju u *spare parts* ta' diversi inġenji mekkaniċi mill-Ingilterra . L-attur qed jitlob il-bilanċ ta' prezz ta' diversi pagamenti li għamel fl-interess tal-konvenut biex inġiebu dawn l-inġenji, kif ukoll kumpens għax-xogħol tiegħu f'dan ir-rigward . Il-konvenut da parti tiegħu qed jitlob mingħand l-attur ir-ritorn ta' sitt (6) *tyres* proprjeta' tiegħu li allegatament baqgħu għand l-attur, kif ukoll ir-restituzzjoni ta' sehem l-attur mis-somma ta' sitt mija u disgħin lira maltija (Lm690) li dan kien f'ħallas bħala *freight* sabiex inġieb *container*, li kien fih sew l-oġġetti tiegħu kif ukoll dak ta' l-attur, mill-Ingilterra .

In linea preliminari l-attur eċċepixxa għal kontro-talba tal-konvenut, illi speċjalment fir-rigward tat-talba għar-restituzzjoni tat-*tyres*, ma kienx hemm konnessjoni mat-talbiet attriċi . A tenur ta' l-artikolu 396 tal-Kap 12: "**il-konvenut jista' jagħmel kontro-talba kontra l-attur, basta li din il-kontro-talba tkun konnessa mat-talba ta' l-attur kif sejjer jingħad hawn taħt -**

(a) meta l-kontro-talba tal-konvenut tkun ġejja mill-istess fatt, jew mill-istess kuntratt jew titolbu li minnu tkun ġejja t-talba ta' l-attur; jew

(b) meta l-iskop tal-kontro-talba tal-konvenut huwa li jpaċi l-kreditu mitlub mill-attur, jew li b'kull mod ieħor iġib fix-xejn l-azzjoni ta' l-attur jew li jimpedixxi l-effetti tagħha" .

Fil-każ in eżami jidher illi dawn it-*tyres* kienu jiffurmaw parti mill-oġġetti li nġiebu mill-Ingilterra għall-*low loader* akkwistat mill-konvenut . Fi kwalunkwe każ allura jiġi illi t-talba għar-restituzzjoni tagħhom hija konnessa ma' dan

in-negozju ġuridiku li kien hemm bejn il-kontendenti, u għalhekk din l-eċċezzjoni qed tiġi minnufih respinta .

Niġu għalhekk issa għall-mertu . Permezz tas-sentenza *in parte* tagħha tal-15 ta' Marzu 1984, din il-Qorti kienet iddeċidiet illi :

"(1) Fl-ewwel okkażżjoni l-partijiet kienu ftehm u li l-konvenut jikkompensa lill-attur billi jgħiblu mill-Ingilterra għal Għawdex bla ħlas, fuq il-low-loader tal-konvenut, l-ispare parts li l-attur kellu jixtri mill-Ingilterra f'dik l-okkażżjoni ;

(2) Li fit-tieni okkażżjoni ma kienx dovut kumpens mill-konvenut lill-attur talli dan akkumpanjah fit-trattattivi għax-xiri tal-crane." ¹

Jigi għalhekk illi din il-Qorti baqagħlha tiddeċidi biss dwar it-talbiet :

(i) da parti ta' l-attur tal-pagamenti li huwa għamel fl-interess tal-konvenut biex xtralu l-inġenji u *spare parts* mill-Ingilterra ;

(ii) da parti t-talba tal-konvenut għar-restituzzjoni tas-sitt *tyres* jew il-valur tagħhom lill-konvenut; u

(iii) il-ħlas da parti ta' l-attur ta' sehmu mill-*freight* għall-*container* li gabu flimkien hu u l-konvenut mill-Ingilterra.

Dwar l-ewwel talba l-attur esebixxa flimkien ma' ċ-ċitazzjoni tiegħu rendikont dettaljat dwar l-ammont minnu pretiż² . Jidher illi dawn l-ispejjeż kollha saru in konnessjoni max-xiri tal-inġenji ordnati mill-konvenut . Ma jirriżultax illi l-konvenut ikkontesta ebda parti minn dan ir-rendikont u jidher biss illi baqa' ma ħallasx sempliċement għax kien għad hemm il-pendenzi bejniethom in

¹ Ara sentenza relattiva a fol. 68 - 74 tal-process .

² Dok. A a fol. 5 tal-process .

konnessjoni ma' dan in-negozju . Jiġi allura illi l-ammont mitlub huwa ripetibbli lill-attur .

Dwar it-tieni talba, l-konvenut ġie korroborat minn impjegat tiegħu illi kkonferma illi, fil-preżenza tiegħu, l-attur kien ħa mingħand il-konvenut sitt *tyres* tal-*low loader* li kien ġab il-konvenut mill-Ingilterra, xi ġimgħat wara illi l-kontendenti kienu rritornaw mill-Ingilterra³ . Il-konvenut spjega kif billi l-*low loader* kienu ser isuquh *overland* mill-Ingilterra, l-attur kien ta' l-opinjoni li jixtru sitt *tyres spare* użati għal li jista' jinqala' . Dawn kien ħallashom il-konvenut, u kienu swewlu tletin lira-l wieħed (ma jiftakarx kienux flus inglizi jew maltin) . Meta waslu Malta, ġew ikkonsenjati lill-attur, li peress li sab wieħed minnhom "sparat", ġiegħel lill-konvenut jagħtih ieħor tajjeb minflok . L-attur da parti tiegħu jiċċad illi l-konvenut għaddielu sitt *tyres*, u jammetti biss illi l-konvenut tah *tyre* wieħed, li huwa baqa' ma rritornax minħabba l-pendenzi li kien hemm bejniethom . F'tali ċirkostanzi, l-Qorti hija iktar propensa li temmen il-verżjoni tal-konvenut, għax apparti li ġiet ikkorroborata minn xhud indipendenti, ma tantx jagħmel sens illi l-attur li kien fin-negozju ta' xiri w importazzjoni ta' inġenji mekkaniċi u *spare parts* kien ser imur jissellef *tyre* mingħand ħaddieħor . Iktar huwa verosimili illi ppretenda illi it-*tyres* minxtrija mill-Ingilterra kienu ser ikunu għaliegħ u l-konvenut kellu biss jinqeda bihom f'każ ta' bżonn fil-vjaġġ mill-Ingilterra sa Malta .

It-tielet talba hija dwar ir-restituzzjoni ta' sehem l-attur mill-*freight* ta' Lm690 imħallas mill-konvenut in konnessjoni mal-*container* li nġieb mil-Ingilterra . L-ammont effettivament mħallas ma jidherx illi ġie kontestat . Imma l-konvenut jallega illi l-parti l-kbira ta' l-oġġetti f'dan il-*container* kienu ta' l-attur, mentri l-attur jgħid illi kienu fi proporzjon ta' żewġ terzi tiegħu u terz tal-konvenut . Tenut kont ta' l-oġġetti li rriżulta li l-konvenut xtara mill-Ingilterra u qiegħed f'dan il-*container*, il-Qorti jidhrilha illi f'dan ir-rigward hija iktar versomili l-verżjoni ta' l-attur, u għalhekk jiġi illi l-attur għandu jirrifondi lill-konvenut żewġ

³ ara depożizzjoni ta' Carmelo Pace a fol 39 - 40 tal-process .

Kopja Informali ta' Sentenza

terzi mill-ammont imħallas u għalhekk Lm690 x 2/3 = Lm460 .

Għal dawn il-motivi tiddeċidi

A. Dwar iċ-ċitazzjoni ta' l-attur billi :

1. tilqa' l-ewwel talba u tikkundanna lill-konvenut sabiex iħallas lill-attur is-somma ta' mija seba' u sittin lira maltija u ħamsin ċenteżmu (Lm167.50), rappreżentanti ħlas magħmul mill-istess attur fl-interess tal-konvenut; u

2. tiċċhad it-tieni u tielet talba, għar-raġunijiet indikati fis-sentenza *in parte* tagħha .

B. Fir-rigward tal-kontro-ċitazzjoni billi :

1. tordna lill-attur jirrestitwixxi lill-konvenut is-sitt *tyres* użati lill-konvenut, fi żmien xahar mill-lum, u fin-nuqqas iħallsu s-somma ta' mitt lira maltija (Lm100) bħala kumpens għall-flus li kien ħallas il-konvenut sabiex inxtraw mill-Ingilterra ;

2. tikkundannah jirrifondi lill-konvenut is-somma ta' erba' mija u sittin lira maltija (Lm460), bħala sehmu mill-*freight* imħallsa għall-*container* li ġabu l-kontendenti bl-oġġetti tagħhom mill-Ingilterra .

L-ispejjeż, fiċ-ċirkostanzi tal-każ, u peress illi ma jidhirx illi l-kontendenti kellhom wisq interess isegwu din il-kawża li ilha pendent inutilment għal erba' u għoxrin sena, għandhom jiġu ssoportati ugwalment bejniethom .

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----